

КОМПЛЕКСНИЙ ПОКАЗНИК ОЦІНКИ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КРОЛІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ

І.С.Лучин *

Івано-Франківський інститут АПВ

Проведено прижиттєве визначення м'ясних якостей молодняку кролів порід: білий велетень, шиншила, фландр і їх поєднань з застосуванням розробленого показника комплексної оцінки (ПКО).

кріль, скороспілість, генотип, кореляційна залежність, селекційні проміри, племрепродуктор

Кролівництво є однією з перспективних галузей, яка з застосуванням високоефективних технологій здатна внести значний вклад у вирішення м'ясної проблеми країни. На жаль, кризові явища в аграрному секторі зумовили зниження поголів'я кролів в Україні в 3-4, а обсяг виробництва продукції в 5-6 разів. Знизились також на 30-40% продуктивні якості існуючого генотипу кролів.

Проте надзвичайні біологічні особливості кролів: висока плідність, енергія росту, скоростиглість, ефективність використання кормових ресурсів відкривають можливості для швидкого відродження галузі.

Одним із основних важелів для швидкого нарощування обсягів виробництва м'ясної продуктивності є використання енергії росту в перші три місяці [1-2]. Встановлена також зворотна кореляція між енергією росту і затратами кормів на одиницю продукції [2-4].

Більш повне використання зазначених ознак можливе при застосуванні в ранній життєвий період специфічних селекційних методів для оцінки м'ясних якостей.

Матеріал та методи досліджень. Для вирішення цього питання нами був розроблений комплексний показник оцінки м'ясної продуктивності молодняку кролів, який випробували на різних породах та міжпородних поєднаннях. З цією метою на кролефермі племрепродуктора фермерського господарства "Еліт" Коломийського району Івано-Франківської області було сформовано шість груп молодняку по 40 голів у кожній віком 45 днів згідно з наведеною схемою (табл.1).

Молодняк зважували у 2, 3 та 4 місяці на медичних

1. Схема дослідів

Група	Група	Кількість голів	Генотип
I	Дослідна	40	3/8 МШ 1/8 Ф 4/8 БВ
II	Дослідна	40	3/4 МШ 1/4 Ф
III	Дослідна	40	1/2 МШ 1/2 Ф
IV	Контрольна	40	Ф
V	Контрольна	40	МШ
VI	Контрольна	40	БВ

* Науковий керівник – доктор с.г. наук Вакуленко І.С.

вагах з точністю до 10 г, робили проміри попереку штангенциркулем з точністю 0,1 см, визначали середньодобовий приріст та кореляцію між масою та шириною попереку.

Тварин утримували в капітальному приміщенні (колишньому корівнику) без опалення. Температура в приміщенні була близько до зовнішньої.

Наявність шкідливих для тварин газів: сірководню, вуглекислого газу, аміаку – в межах допустимих норм. Годівлю здійснювали за раціонами змішаного типу вволю.

Результати досліджень. За інтенсивністю росту (табл. 2), протягом всього періоду вирощування переважав молодняк I, II і III дослідних груп, середньодобовий приріст у них становив відповідно 32, 30, 30 г. Очевидно, це є наслідком генетичної лабільності помісного молодняку. Кроленята породи чистопородного білого велетня переважали за показником інтенсивності росту ровесників всіх інших груп, хоча за оплатою корму приростом і шириною попереку дещо поступався I дослідній.

Простежуючи динаміку збільшення ширини попереку по групах за весь період, можна зазначити кращу трансформацію м'ясної продуктивності кролів до 3-х місячного віку по всіх породах.

На основі виявлених корелятивних зв'язків між живою масою, середньодобовому приросту і шириною попереку розроблено *показник комплексної оцінки* (ПКО) м'ясної продуктивності [5].

$$I = 5,1 (K + 2H),$$

де 5,1 і 2 – корегуючі коефіцієнти;

K – середньодобовий приріст (за весь період від народження) в грамах;

H – ширина попереку в сантиметрах.

Корелятивний аналіз підтвердив статистично вірогідний корелятивний зв'язок між живою масою і шириною попереку ($r = +05 \pm 0,058$) та між показниками *K* і *H*.

Застосування ПКО дає можливість більш оперативно і достовірно оцінити м'ясні якості молодняку в 3-місячному віці, в період його реалізації або формування ремонтного поголів'я.

За наведеними даними, найвищий показник ПКО був у групі з генотипом 3/8 МШ 1/8 Ф 4/8 БВ – 191,76 і в контрольній групі БВ – 193,80.

Висновки. Повноцінна годівля молодняку кролів вволю сприяла формуванню високих показників м'ясної продуктивності в усіх генотипів. Найвищі вони були у 3/8 МШ 1/8 Ф 4/8 і БВ (191,26; 193,80). ПКО дає можливість більш комплексно і об'єктивно вести індивідуальну оцінку молодняку за м'ясними якостями при бонітуванні і може використовуватися як селекційний тест у селекційному процесі м'ясо-шкуркових порід кролів.

Бібліографічний список

1. Меркушин В.В. Интенсивное выращивание кроликов на мясо: Автореф. дис... канд. с.-х. наук /Харьков: ХЗВИ.- 1967. – С. 7-15.
2. Вакуленко И.С. Кролиководство. – Х.: Прапор, 1998. – С. 180.

2. Показники м'ясної продуктивності кролів різних генотипних поєднань

Групи	Період вирощування, міс.									Абсолютний приріст за період вирощування 1 голови, кг	Середньодобовий приріст за весь період вирощування, г	Затрати корму на 1 кг приросту за період вирощування, кг корм.од.	ПКО
	2 міс.		Середньодобовий приріст від народження, г	3 міс.		Середньодобовий приріст від народження, г	4 міс.		Середньодобовий приріст від народження, г				
	жива маса у 2 міс., кг	ширина у попереку, см		жива маса в 3 міс., кг	ширина у попереку, см		жива маса в 4 міс., кг	ширина у попереку, см					
I	1,40±0,09	4,0±0,026	23	2,4±0,10	5,3±0,029	27	3,30±0,06	5,9±0,025	28	1,90	32±0,84	3,80	191,76
II	1,35±0,08	3,9±0,024	22	2,2±0,10	5,0±0,028	24	3,15±0,06	5,5±0,022	26	1,80	30±0,90	3,90	173,40
III	1,30±0,07	3,9±0,025	22	2,2±0,08	5,0±0,028	24	3,10±0,07	5,5±0,022	26	1,80	30±0,87	3,90	173,40
IV	1,30±0,05	3,8±0,021	22	2,1±0,07	4,8±0,029	23	2,90±0,06	5,2±0,030	24	1,60	27±0,87	4,30	166,26
V	1,30±0,09	3,9±0,021	22	2,1±0,09	4,9±0,026	23	3,00±0,08	5,3±0,028	25	1,70	28±0,78	4,05	167,28
VI	1,45±0,05	3,8±0,020	24	2,5±0,05	5,0±0,028	28	3,50±0,06	5,6±0,031	29	2,05	34±1,28	3,90	193,80

3. Мирось В.В. Пути повышения мясной продуктивности кроликов в условиях колхозно-совхозных ферм: Дис... д-ра с.х. наук: 06.02.03 /Харьков:Институт животноводства. – 1981. – 362 с.

4. Меркушин В.В. Прижиттєва оцінка м'ясних якостей молодняка кролів //Методики досліджень у тваринництві. – К.: Урожай. - 1970. – С.36-41.

5. Лучин І.С., Петричко А.О., Дармограй Л.М. Відгодівельні особливості молодняка кролів, отриманих від поєднання порід фландр і шиншила //Сільський господар.- ЛНАВМ ім. С.З.Гжицького, 2003.- № 9-10.

Проведено прижизненное изучение мясных качеств молодняка кролей пород: белый великан, шиншилла, фландр и их сочетаний с использованием разработанного показателя комплексной оценки (ПКО).

This article evaluates the lifetime young rabbit stock meat quality at concerns such breeds as White giant, Chincgilla, Flands and their matings with complex estimation index utilization.

УДК 636.1.084.1

ПОВЕДІНКА ЛОШАТ ЧИСТОКРОВНОЇ ВЕРХОВОЇ ПОРОДИ У ПЕРШУ ДОБУ ПІСЛЯ ВІДЛУЧЕННЯ

В.В.Мирось, Т.О.Ковальова

Інститут тваринництва УААН

У статті наведені результати вивчення поведінки молодняка коней у першу добу після відлучення від матерів при застосуванні різних систем виховання їх на протязі підсисного періоду

лошата, підсисний період, відлучення, етологія, хронометраж

Технологія вирощування молодняка коней верхових порід, що використовується на даний час у кінних заводах України, не містить у собі заходів підготовки лошат до відлучення, заїздки та індивідуального тренінгу. При переведенні до тренувальних відділень цей молодняк, не привчений до недоуздки, не вміє ходити поряд з людиною на повідку, не підкоряється вимогам конюха, а при спробі вдягнути вуздечку, сідло та при виведенні з денника проявляє боязкість або агресивність, тобто практично знаходиться у напівдикому стані.

Метою нашої роботи було розробити оптимальну систему індивідуальної роботи з лошатами чистокровної верхової породи, яка б давала змогу підготувати їх до відлучення та заїздки з урахуванням можливостей її впровадження до існуючої на даний час технології вирощування у кінних заводах України. Для здійснення поставленої мети необхідно була перевірка впливу окремих технологічних прийомів виховання лошат у підсисний період на їх поведінку при відлученні від матерів, як в один з критичних періодів у житті цих тварин.

У своїх дослідженнях закономірностей формування типологічних особливостей ВНД коней Паршутін Г.В. та Рум'янцева О.Ю.[5] називають